

Panel Dyfarnu Cymru Adroddiad Blynyddol

Blwyddyn 2020 – 2021

PDC / APW

PANEL DYFARNU CYMRU
ADJUDICATION PANEL FOR WALES

Cynnwys

Rhagair		3
Adran 1	Amdanom ni	4
Adran 2	Perfformiad a Chynnydd	8
Adran 3	Crynodebau o achosion	12
Adran 4	Blaenoriaethau Busnes	15
Adran 5	Gwariant	16

Rhagair

Dyma fy chweched adroddiad blynyddol fel Llywydd Panel Dyfarnu Cymru. Mae'r adroddiad yn cwmpasu'r cyfnod o 1 Ebrill 2020 i 31 Mawrth 2021.

Ein nod yw sicrhau bod y Panel yn gweithio er budd y cyhoedd drwy ddelio ag unrhyw anghydfodau yn effeithlon ac effeithiol. Rydym yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod pawb sy'n gysylltiedig â'r anghydfod yn teimlo ei fod wedi cael ei ddatrys yn deg o fewn cyfnod mor fyr ag sy'n rhesymol. Rydym yn ymwybodol bod yn rhaid i'r cyhoedd fod yn hyderus y bydd unrhyw achos o dorri'r Cod Ymddygiad yn cael ei drin yn deg er mwyn cynnal ymddiriedaeth a hyder mewn democratiaeth leol.

Does dim amheuaeth bod eleni wedi bod yn flwyddyn heb ei thebyg, nid yn unig i Banel Dyfarnu Cymru, ond i bawb. Mae technoleg o bell wedi galluogi'r Panel i barhau â'i waith heb amhariad. Er bod y defnydd o dechnoleg o'r fath yn debygol o aros yn y tymor hir, rydym yn gobeithio dychwelyd yr agwedd "wyneb yn wyneb" ar ein gwaith erbyn diwedd y flwyddyn ariannol nesaf (yn dibynnu ar ganllawiau cadw pellter cymdeithasol). Wedi dweud hynny, gall gwrandawiaidau rhithwir ei gwneud yn haws i'r cyhoedd fynychu ein gwrandawiaidau a gynhelir yn gyhoeddus yn bennaf er mwyn sicrhau tryloywder ac ategu'r egwyddor cyfiawnder agored. Bydd Panel Dyfarnu Cymru yn edrych ar achosion fesul un er mwyn penderfynu ar y ffordd orau o gynnal gwrandawiad.

Yn ystod y flwyddyn a gwmpesir gan yr adroddiad hwn, cyhoeddodd Panel Dyfarnu Cymru dair dogfen Canllawiau'r Llywydd yn ymwneud â datgelu, anonymyddio a rôl y swyddog monitro. Paratowyd y dogfennau hyn ar ôl ymgynghori â rhanddeiliaid ac i sicrhau cysondeb a dealltwriaeth ddyfnach o'n prosesau. Rwy'n gobeithio hefyd y gall y canllawiau gynorthwyo pwyllgorau safonau llywodraeth leol lle y bo'n briodol wrth iddynt ymdrin â'u gwrandawiaidau eu hunain.

Mae Panel Dyfarnu Cymru wedi diweddarau ei wefan i gynnwys fideos gwybodaeth a chrynodebau am y Panel a'i brosesau, gyda'r nod o esbonio ein gwaith a'n rôl i'r cyhoedd mewn ffordd hygyrch. Oherwydd y pandemig, nid oeddem yn gallu mynychu digwyddiadau yn ôl y bwriad.

Hoffwn dalu teyrnged i holl aelodau'r Panel a'r weinyddiaeth, gan gynnwys y Cofrestrydd, a diolch iddynt am barhau i gyflawni eu dyletswyddau cyhoeddus yn deg, yn effeithlon ac yn broffesiynol. Mae eu hymrwymiad i wneud hynny, hyd yn oed pan oeddent hwy, eu hanwyliaid neu eu cymuned wedi'u heffeithio gan COVID-19, yn rhywbeth yr wyf yn hynod falch ohono.

Mae croeso i chi ofyn unrhyw gwestiynau neu wneud sylwadau ar unrhyw agwedd ar waith y Panel, neu ar gynnwys yr Adroddiad, a dylid eu cyfeirio yn y lle cyntaf at y Cofrestrydd.

Claire Sharp
Llywydd, Panel Dyfarnu Cymru

Adran 1 – Amdanom Ni

Yn yr adran hon:

- Y sail ar gyfer Panel Dyfarnu Cymru
- Swyddogaeth Panel Dyfarnu Cymru
- Rheoliadau Panel Dyfarnu Cymru
- Proses Panel Dyfarnu Cymru
- Aelodau Panel Dyfarnu Cymru
- Penodiadau
- Hyfforddiant
- Cysylltu â Phanel Dyfarnu Cymru
- Defnyddio Panel Dyfarnu Cymru

Y sail ar gyfer Panel Dyfarnu Cymru

Mae Panel Dyfarnu Cymru yn driwlynlys annibynnol a sefydlwyd i benderfynu ar honiadau o dorri amodau Cod Ymddygiad statudol awdurdod gan aelodau etholedig ac aelodau cyfetholedig o gynghorau sir, bwrdeistrefi sirol a chynghorau cymuned, awdurdodau tân ac awdurdodau parciau cenedlaethol yng Nghymru.

Sefydlwyd Panel Dyfarnu Cymru dan Ran III o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

Swyddogaeth Panel Dyfarnu Cymru

Mae'r Cod Ymddygiad ar gyfer awdurdod yn darparu cyfres o safonau i'w aelodau y mae disgwyl iddynt lynu wrthynt mewn bywyd cyhoeddus. Mae'r cod ymddygiad yn cynnwys amrywiol ofynion o ran sut y dylai aelodau ymddwyn, ac mae'n cynnwys gofynion o ran cydraddoldeb, buddiannau personol a buddiannau sy'n rhagfarnu, gwybodaeth gyfrinachol, adnoddau eu hawdurdod a'r angen i osgoi dwyn anfri ar eu swydd neu eu hawdurdod.

Mae gan y Panel ddwy swyddogaeth statudol mewn perthynas â thorri'r Cod Ymddygiad:

- ffurfio triwlynlysoedd achos neu driwlynlysoedd achos interim ("Triwlynlysoedd Achos") i ystyried **atgyfeiriadau** gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, yn dilyn ymchwiliad i honiadau bod aelod wedi methu cydymffurfio â Chod Ymddygiad ei awdurdod;
- ystyried **apeliadau** gan aelodau yn erbyn penderfyniadau pwyllgorau safonau awdurdodau lleol eu bod wedi torri'r Cod Ymddygiad ("Triwlynlysoedd Apêl").

Rheoliadau Panel Dyfarnu Cymru

Mae Panel Dyfarnu Cymru yn gweithredu yn unol â'i reoliadau gweithdrefnol a deddfwriaeth gysylltiedig arall. Mae'r rheoliadau'n sicrhau bod pob achos sy'n cael ei glywed gan y Panel yn cael ei drin yn deg, yn gyson, yn brydlon ac yn gyfiawn. Maent yn sicrhau bod pawb sy'n dod gerbron y Panel yn deall yn glir y camau mae'n rhaid iddynt eu dilyn er mwyn cyflwyno ffeithiau'r anghydfod a'r dadleuon perthnasol yn effeithiol i'r Panel. Maent hefyd yn sicrhau bod pob parti mewn achos yn deall dadleuon y parti arall ac yn gallu ymateb iddynt.

Mae gweithdrefnau Panel Dyfarnu Cymru yn cael eu llywodraethu gan y ddeddfwriaeth ganlynol:

- Deddf Llywodraeth Leol 2000 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Dyfarniadau gan Dribiwnlysoedd Achos a Thribiwnlysoedd Achos Interim (Cymru) 2001 (fe y'u diwygiwyd);
- Rheoliadau Archwiliadau Llywodraeth Leol (Swyddogaethau Swyddogion Monitro a Phwyllgorau Safonau) (Cymru) 2001 (fel y'u diwygiwyd)).

Proses Panel Dyfarnu Cymru

Rhaid i unrhyw un sy'n dymuno ymateb i atgyfeiriad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru neu wneud cais am ganiatâd i apelio i Banel Dyfarnu Cymru lenwi'r ffurflen berthnasol a'i hanfon at y Panel.

Mewn gwrandawriad gan Banel Dyfarnu Cymru bydd y panel yn cynnwys cadeirydd sy'n gymwys yn gyfreithiol a dau aelod lleyg. Gall aelodau sydd wedi cymhwyso'n gyfreithiol hefyd eistedd fel aelodau lleyg. Fel arfer, cynhelir y gwrandawiadau yn gyhoeddus ac mewn lleoliad sy'n agos at ardal yr awdurdod.

Mae Panel Dyfarnu Cymru yn cyhoeddi ei benderfyniadau ar ei wefan. Gellir apelio yn erbyn penderfyniadau Tribiwnlysoedd Achos ar seiliau cyfyngedig i'r Uchel Lys. I ddechrau, rhaid ceisio caniatâd gan yr Uchel Lys i gyflwyno apêl iddo.

Mae canllawiau a gwybodaeth lawn am Banel Dyfarnu Cymru a'i weithdrefnau ar gael ar ei wefan. Fel arall, cysylltwch â'r tîm gweinyddol i gael rhagor o wybodaeth neu os hoffech dderbyn cyhoeddiadau mewn fformat gwahanol. Mae'r manylion cysylltu i'w gweld ar dudalen 7.

Aelodau Panel Dyfarnu Cymru

Mae penodiadau i Banel Dyfarnu Cymru yn cael eu gwneud gan y Prif Weinidog ar ôl ystyried argymhellion a wnaed gan y Comisiwn Penodiadau Barnwrol.

Llywydd Mae gan y Llywydd gyfrifoldeb barnwrol dros y Panel a'i aelodau.

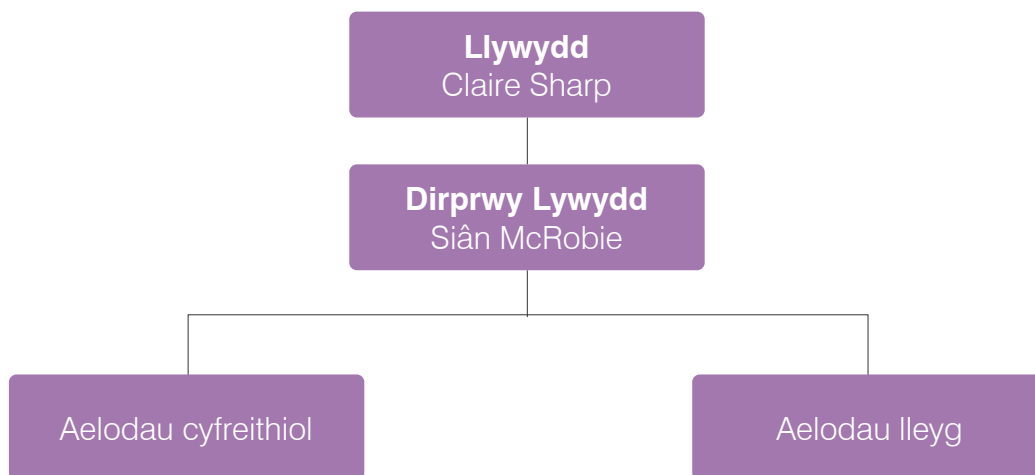
Dirprwy Lywydd Mae'r Dirprwy Lywydd yn cefnogi'r Llywydd ac yn cyflawni dyletswyddau'r Llywydd os nad yw'r Llywydd yn gallu cyflawni ei dyletswyddau, dros dro neu'n barhaol.

Aelodau Cyfreithiol Mae aelodau cyfreithiol yn gyfreithwyr cymwysedig ac yn gyfrifol am gynnal trafodaethau mewn gwrandawiadau ac am gynghori'r tîm gweinyddol ar faterion cyfreithiol. Mae aelodau cyfreithiol yn ysgrifennu penderfyniadau'r Panel ac yn rhoi cyfarwyddiadau lle bo angen.

Aelodau Lleyg Mae gan aelodau lleyg ystod eang o wybodaeth a phrofiad sy'n berthnasol i waith y Panel.

Y Tîm Gweinyddol

Mae'r gweithrediadau o ddydd i ddydd yn cael eu dirprwyo i raddau helaeth i'r tîm gweinyddol sy'n ymdrin â'r holl waith papur rhagarweiniol ac yn prosesu'r ceisiadau sy'n dod i law. Mae'r tîm gweinyddol yn ymgynghori â'r Llywydd a/neu'r aelodau cyfreithiol ynghylch yr holl bwyntiau cyfreithiol sy'n codi yn ystod y camau rhagarweiniol cyn gwrando achosion, ac yn rhoi gwybod i'r partion yn ysgrifenedig am y penderfyniadau a'r cyfarwyddiadau. Mae'r tîm gweinyddol yn gweithredu fel pwynt cyswllt ar gyfer cadeiryddion, aelodau a defnyddwyr y Panel, ac yn mynychu gwrandawriadau i helpu i sicrhau bod achosion yn mynd rhagddynt yn effeithlon.

Penodiadau

Yn ystod y cyfnod hwn, nid ydym wedi penodi unrhyw aelodau newydd.

Hyfforddiant

Cynhaliwyd seminar hyfforddi ar 1 Mai 2020, gyda phwyslais parhaus ar grefft y barnwr; yn enwedig o ran bod yn agored i niwed a datblygu ymarfer myfyriol. Cynhaliwyd sesiynau ar geisiadau i glywed achosion yn breifat a'r dechnoleg i gefnogi gwaith y Panel hefyd. Cafodd aelod lleyg hyfforddiant cynefino ym mis Ebrill 2020.

Mae rhaglen o werthuso perfformiad ar gyfer aelodau'r Panel wedi cael ei chwblhau yn ystod blynyddoedd blaenorol. Rhagwelir y bydd y rhaglen nesaf o werthuso perfformiad yr aelodau yn dechrau yn ystod blwyddyn 2021-22, yn dibynnu ar sefyllfa'r pandemig.

Cysylltu â'r Panel

I gysylltu â Thîm Gweinyddol Panel Dyfarnu Cymru:

Cyfeiriad y Panel: Panel Dyfarnu Cymru
Oak House
Parc Cleppa
Celtic Springs
Casnewydd
NP10 8BD

Llinell Gymorth: 03000 259805
E-bost: adjudication.panel@llyw.cymru

Defnyddio'r Panel

Mae'r Panel yn hapus i gyfathrebu â chi yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad oes neb sy'n siarad Cymraeg ar gael ar unwaith, byddwn yn trefnu i aelod o'r staff sy'n siarad Cymraeg eich ffonio chi'n ôl.

Gallwch ddewis cael cynnal eich gwrandawriad yn Gymraeg neu yn Saesneg. Os nad Cymraeg na Saesneg yw eich iaith gyntaf a'ch bod yn dymuno siarad yn eich iaith gyntaf yn ystod y gwrandawriad, gallwn drefnu i gyfieithydd fod yn bresennol. Os oes angen dehonglydd iaith arwyddion i ddod i'r gwrandawriad, byddwn yn trefnu hynny.

Gwneir darpariaeth os bydd gennych chi, neu unrhyw un sy'n dod gyda chi i'r gwrandawriad, unrhyw ofynion eraill o ran mynediad a allai effeithio ar ein trefniadau ar gyfer y gwrandawriad.

Er mwyn gallu trefnu i gyfieithwyr/dehonglwyr fod yn bresennol neu er mwyn darparu ar gyfer unrhyw anghenion ychwanegol sydd gan fynychwyr, rhaid rhoi digon o rybudd i'r tîm gweinyddol ymlaen llaw.

Adran 2 – Perfformiad a Chynnydd

Yn yr adran hon:

- Niferoedd ac ystadegau
- Data gwrandawiaidau
- Apeliadau pellach
- Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol
- Cwynion

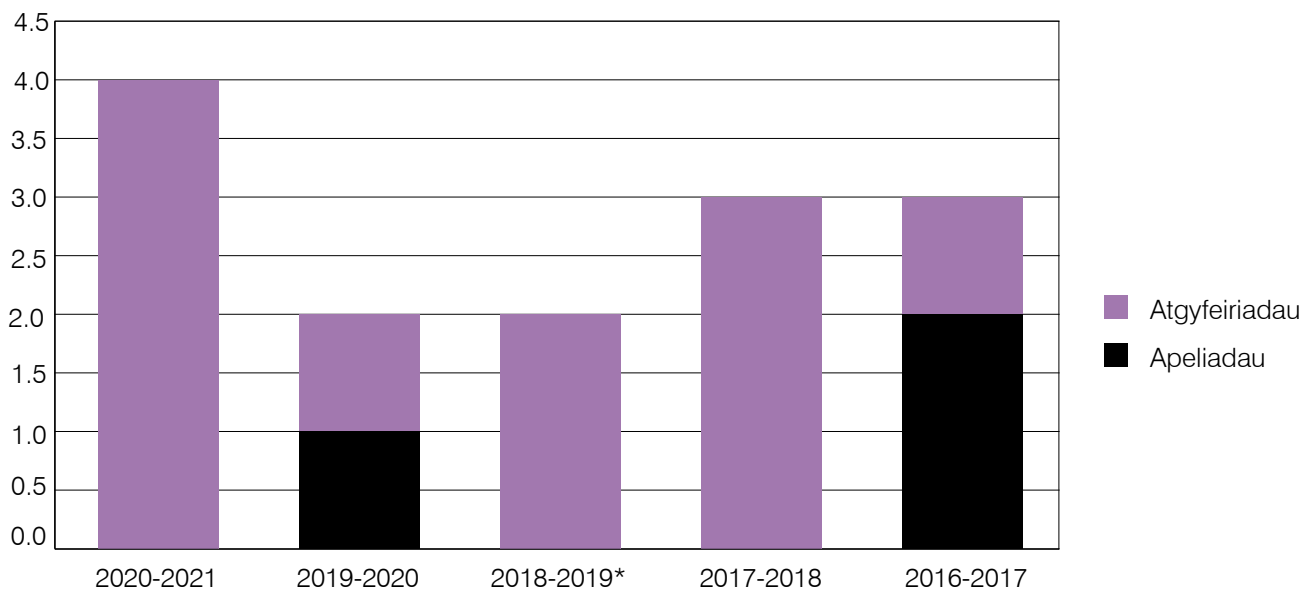
Niferoedd ac Ystadegau

Mae blwyddyn Tribiwnlys yn rhedeg o fis Ebrill i fis Mawrth. Gan fod nifer yr achosion a ddaw i law yn gymharol isel, rhoddir ffigurau am gyfnod o bum mlynedd i ganiatáu cymharu.

Mae'r ystadegau canlynol yn cael eu casglu:

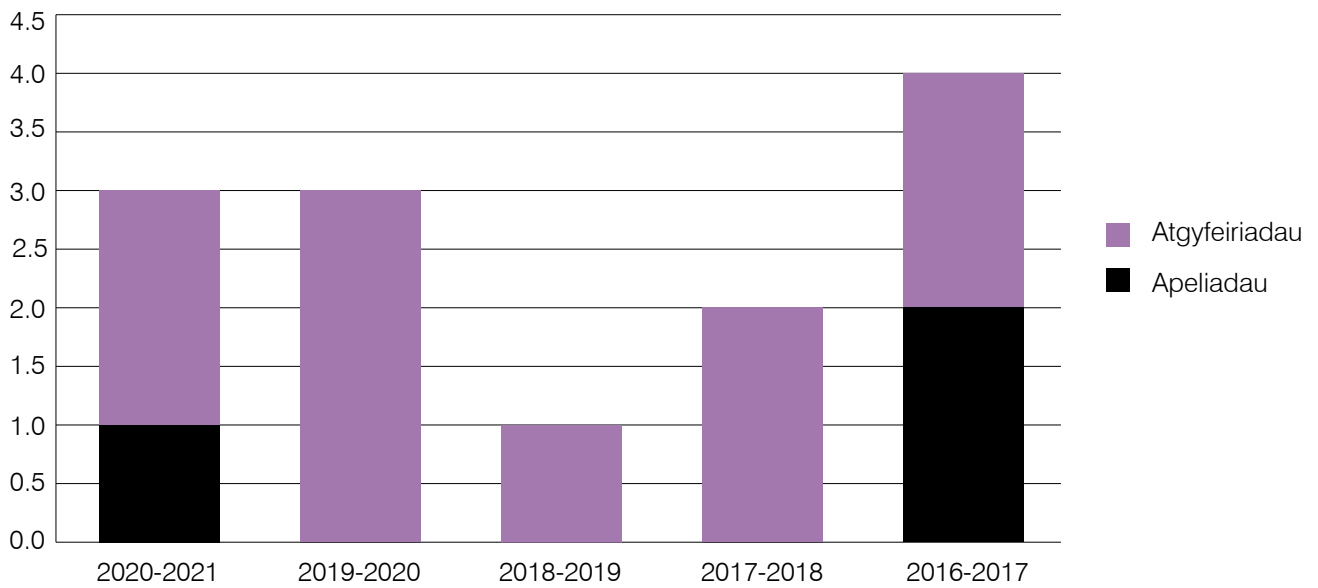
- Nifer yr atgyfeiriadau a'r apeliadau a ddaeth i law
- Y math o geisiadau a ddaeth i law ac a gofrestrwyd
- Nifer y ceisiadau a gwblhawyd yn derfynol
- Canlyniad y ceisiadau.

Graff 2.1: Nifer yr atgyfeiriadau ac apeliadau a ddaeth i law fesul blwyddyn

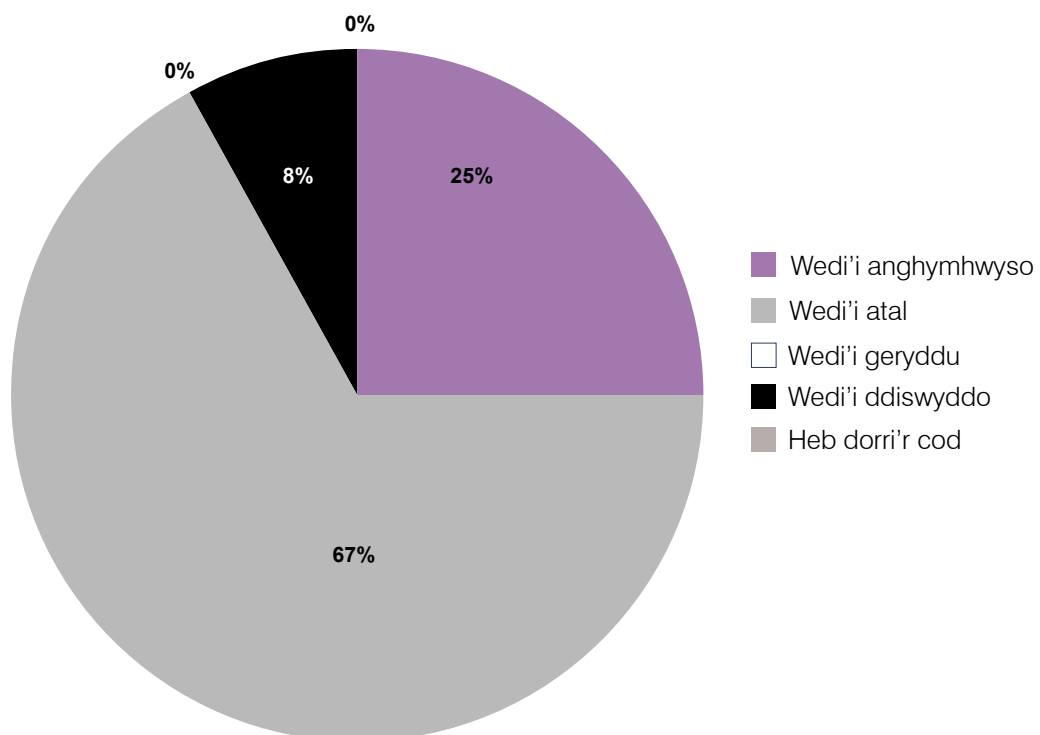
* Roedd ffigur 2018-2019 wedi'i nodi'n anghywir yn Adroddiad Blynnyddol 2018-2019 ac mae wedi'i gywiro uchod.

Graff 2.2: Nifer yr atgyfeiriadau ac apeliadau y penderfynwyd arnynt yn ôl blwyddyn, Ebrill 2016-Mawrth 2021

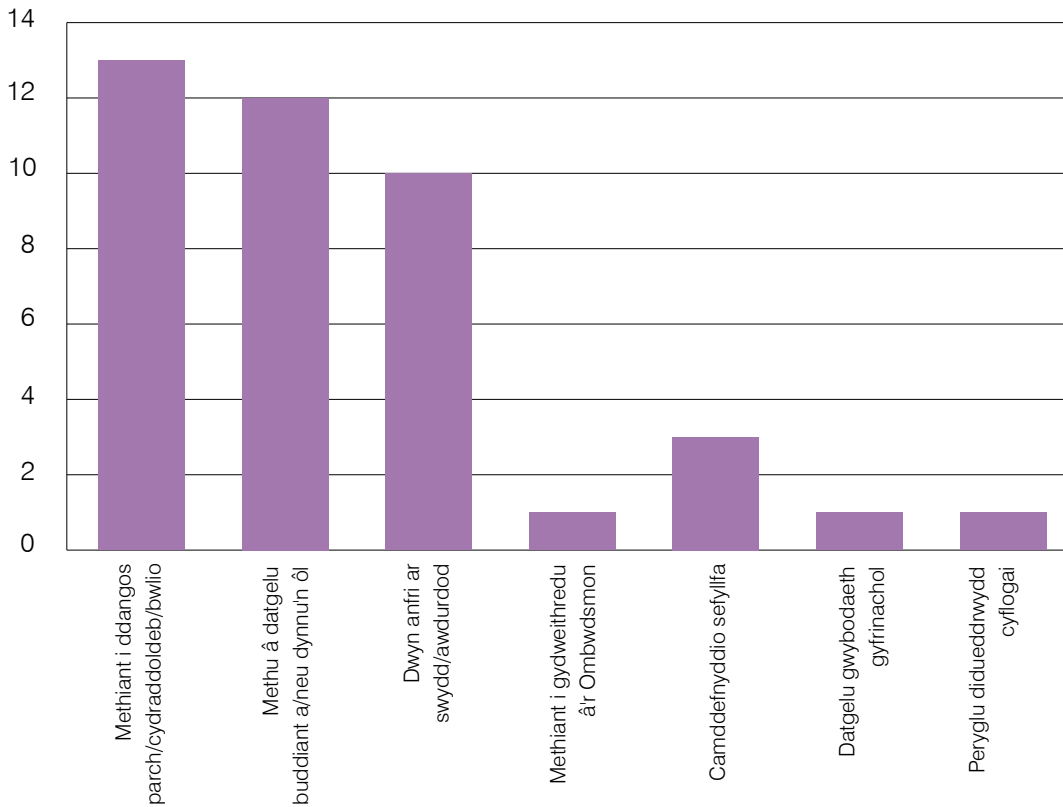

Siart 2.3: Canlyniadau atgyfeiriadau ac apeliadau Ebrill 2016-Mawrth 2021

Mae'r siart isod yn dangos canlyniadau atgyfeiriadau ac apeliadau y penderfynwyd arnynt gan y Panel dros y pum mlynedd diwethaf

Graff 2.4: Torri amodau yn ôl math, Ebrill 2016-Mawrth 2021

Data gwrandawriadau

Yn ystod 2020-2021:

Math

Atgyfeiriad
Apêl

Hyd (mewn diwrnodau)

3 diwrnod gwrandawriad
1 diwrnod gwrandawriad

Cynhaliwyd un gynhadledd trefnu mewn perthynas â'r achosion hyn.

Apeliadau pellach

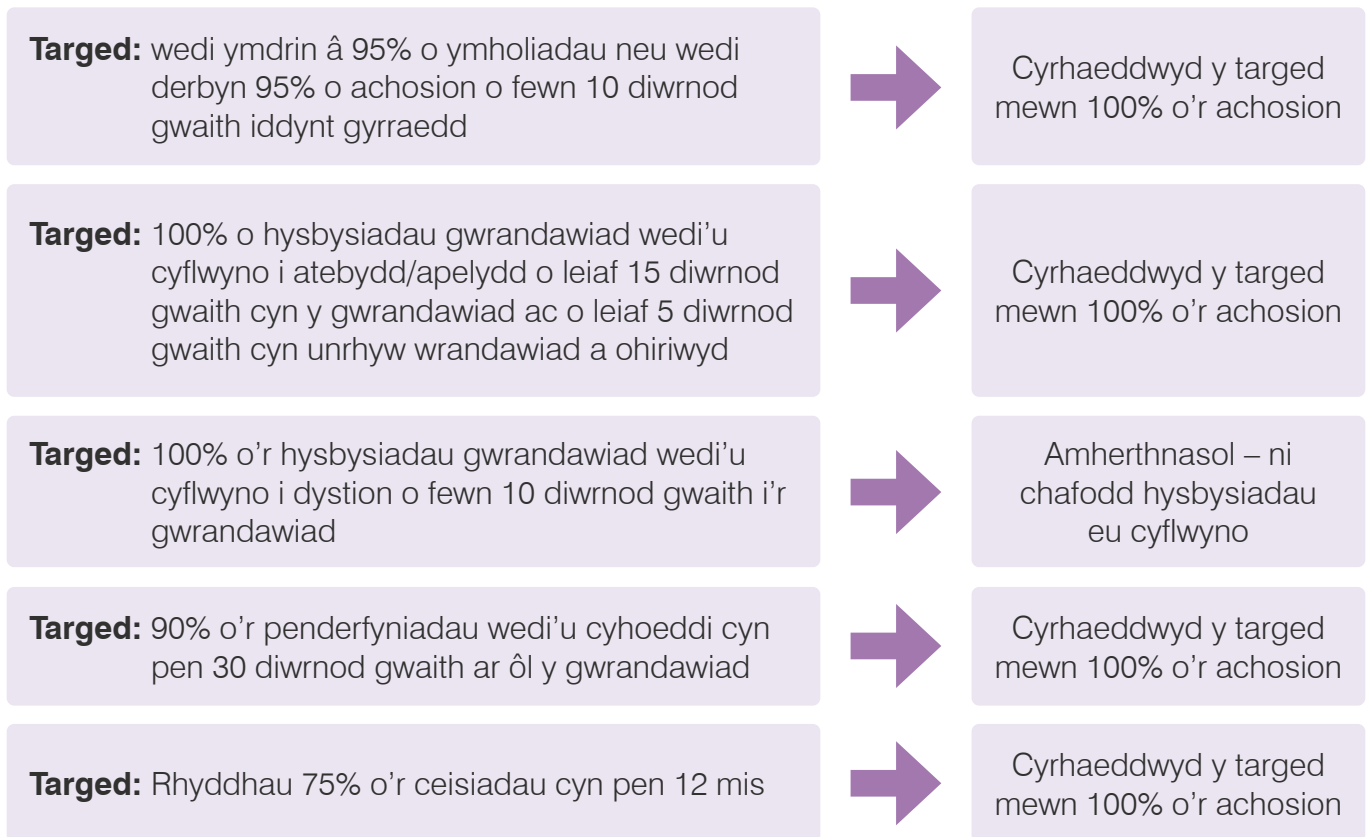
Gellir gwneud cais am ganiatâd i apelio yn erbyn penderfyniad Tribiwnlys Achos neu Dribiwnlys Achos Interim ar seiliau cyfyngedig i'r Uchel Lys. Dros gyfnod yr adroddiad hwn, ni wnaed unrhyw geisiadau am ganiatâd, ond cafodd un cynghorydd estyniad i'r cyfnod apelio.

Cyflawni yn erbyn dangosyddion perfformiad allweddol

Er mwyn monitro pa mor effeithiol y mae gwasanaethau'n cael eu darparu, mae gennym ddangosyddion perfformiad allweddol ar gyfer mesur dwy agwedd allweddol ar ein busnes; cyflymder ein gwasanaeth ac ansawdd y gwasanaeth drwy foddhad cwsmeriaid.

Er mwyn mesur cyflymder ein gwasanaeth, mae gennym gyfres o ddangosyddion perfformiad sylfaenol sy'n seiliedig ar yr amser a gymerir i brosesu cais – o'r adeg y bydd cais yn cyrraedd i'r gwrandawriad neu pan fydd wedi'i gwblhau (gweler isod).

Cyflymder ein gwasanaeth 2020-2021

Cwynion

Ni chafodd Panel Dyfarnu Cymru unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd dan sylw.

Adran 3: Crynodebau o Achosion

Yn yr adran hon:

- Atgyfeiriadau
- Apeliadau

Atgyfeiriadau

Yn ystod y cyfnod adrodd cynhaliwyd dau dribiwnlys achos o ganlyniad i atgyfeiriad gan yr Ombwdsmon. Mae crynodebau o'r achosion a benderfynwyd gan Banel Dyfarnu Cymru i'w gweld isod:

APW/001/2020-021/CT

Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful

Yr honiadau oedd bod y cynghorydd wedi mynd yn groes i God Ymddygiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful drwy fethu â dangos parch a bod yn ystyriol at eraill, gan ymddwyn mewn modd a ystyriwyd a oedd yn dwyn anfri ar y swydd neu'r awdurdod, gan fethu â datgelu buddiant personol ym musnes y cyngor wrth fynychu cyfarfod neu wneud sylwadau ysgrifenedig, ceisio dylanwadu ar benderfyniadau gan y cyngor pan oedd ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu (heb gael caniatâd), a gwneud sylwadau llafar mewn perthynas â mater yr oedd ganddo fuddiant sy'n rhagfarnu ynddo (heb gael caniatâd).

Roedd y cynghorydd yn Arweinydd y Cyngor. Deilliodd yr achos o bryniant yr eiddo y drws nesaf i gartref y cynghorydd gan sefydliad preifat, gyda'r bwriad o ddarparu cartref i blant o gefndiroedd cythryblus. Yn ogystal, honnwyd bod ymddygiad y cynghorydd tuag at brif weithredwr y cyngor, ar y pryd, o flaen swyddogion eraill wedi mynd yn groes i'r Cod Ymddygiad.

Penderfynodd y Tribiwnlys Achos yn unfrydol fod y cynghorydd wedi methu â chydymffurfio â Chod Ymddygiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful fel a ganlyn:

- Rhaid i chi ddangos parch a bod yn ystyriol at eraill (paragraff 4(b));
- Ni ddylech ymddwyn mewn modd y gellid yn rhesymol ystyried ei fod yn dwyn anfri ar eich swydd neu awdurdod (paragraff 6(1)(a));
- Os oes gennych fuddiant personol mewn unrhyw fusnes yn eich awdurdod a'ch bod yn mynychu cyfarfod lle caiff y busnes hwnnw ei ystyried, rhaid ichi ddatgelu ar lafar i'r cyfarfod hwnnw fodolaeth a natur y buddiant cyn neu ar ddechrau'r eitem honno, neu pan ddaw'r buddiant i'r amlwg (paragraff 11(1));
- Os oes gennych fuddiant personol mewn unrhyw fusnes yn eich awdurdod a'ch bod yn gwneud – (a) sylwadau ysgrifenedig (boed drwy lythyr, ffacs neu ryw fath arall o ohebiaeth electronig) i aelod neu swyddog o'ch awdurdod ynglŷn â'r busnes hwnnw, dylech gynnwys manylion y buddiant hwnnw yn yr ohebiaeth ysgrifenedig (paragraff 11(2)(a));
- Os oes gennych fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes yn eich awdurdod, oni bai eich bod wedi cael caniatâd gan Bwyllgor Safonau eich awdurdod, rhaid i chi beidio â cheisio dylanwadu ar benderfyniad am y busnes hwnnw (paragraff 14(1)(c));

- Os oes gennych fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes yn eich awdurdod, oni bai eich bod wedi cael caniatâd gan bwyllgor safonau eich awdurdod, rhaid i chi beidio â gwneud unrhyw sylwadau ysgrifenedig (boed drwy lythyr, ffacs neu ryw fath arall o ohebiaeth electronig) mewn perthynas â'r busnes hwnnw (paragraff 14(1)(d));
- Os oes gennych fuddiant sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes yn eich awdurdod, oni bai eich bod wedi cael caniatâd gan Bwyllgor Safonau eich awdurdod, rhaid i chi beidio â gwneud unrhyw sylwadau llafar mewn perthynas â'r busnes hwnnw (paragraff 14(1)(e)).

Daeth y Tribiwnlys Achos i'r casgliad drwy benderfyniad unfrydol y dylid gwahardd y cynghorydd am gyfnod o 7 mis ac argymhellwyd ei fod yn mynychu hyfforddiant pellach ar y Cod Ymddygiad o fewn mis i aildechrau yn ei swydd fel cynghorydd. Canfu fod buddiant y cynghorydd yn bersonol ac yn rhagfarnu, a'i fod wedi methu â dilyn cyngor y swyddog monitro ynglŷn â sut i ddelio â'r mater. Nododd y Tribiwnlys Achos hefyd fod ymddygiad y cynghorydd tuag at y prif weithredwr yn "*inappropriate, hectoring and uninterrupted, and went beyond assertiveness*". Roedd o'r farn bod y cynghorydd wedi dangos diffyg dealltwriaeth o'i gamymddygiad.

Cafodd y cynghorydd estyniad i'r cyfnod ar gyfer apelio yn erbyn penderfyniad y Tribiwnlys Achos gan yr Uchel Lys, ond ni wnaeth apelio yn erbyn y penderfyniad yn y pen draw.

APW/002/2020-021/CT

Cyngor Cymuned Sili a Larnog

Yr honiadau oedd bod y cynghorydd wedi ymddwyn yn groes i'r Cod Ymddygiad ar gyfer Cyngor Cymuned Sili a Larnog drwy ddwyn anfri ar ei swydd neu ei awdurdod a methu â darparu gwybodaeth a thystiolaeth ar gais Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru mewn cysylltiad ag ymchwiliad a gynhaliwyd yn unol â'i bwerau statudol.

Cododd yr achos o sylwadau a wnaed gan y cynghorydd ar ei gyfrif Facebook rhwng 10 Ionawr 2019 ac 11 Mawrth 2019. Yn y sylwadau hynny, gwnaeth y cynghorydd nifer o sylwadau am dair gwleidydd benywaidd etholedig a Shamima Begum. Honnodd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru nad oedd ei sylwadau'n weladwy i'r cyhoedd, ond methodd â datgelu ei log gweithgarwch a chadarnhad a honnodd iddo ei gael gan Facebook am statws ei gyfrif, er gwaethaf ceisiadau gan yr Ombwdsmon.

Penderfynodd y Tribiwnlys Achos yn unfrydol fod y cynghorydd wedi methu â chydymffurfio â Chod Ymddygiad Cyngor Cymuned Sili a Larnog fel a ganlyn:

- Ni ddylech ymddwyn mewn modd y gellid yn rhesymol ystyried sy'n dwyn anfri ar eich swydd neu'ch awdurdod." (Paragraff 6(1)(a));
- Rhaid ichi gydymffurfio ag unrhyw gais gan swyddog monitro eich awdurdod, neu Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru, mewn cysylltiad ag ymchwiliad a gynhelir yn unol â'u priod bwerau statudol." (Paragraff 6(2)).

Daeth y Tribiwnlys Achos i'r casgliad drwy benderfyniad unfrydol y dylai'r cynghorydd gael ei wahardd rhag gwneud swydd mewn awdurdod perthnasol am gyfnod o 15 mis. Canfu fod sylwadau'r cynghorydd yn ymfflamychol ac yn eithafol, yn fygythiol eu natur ac yn hyrwyddo trais tuag at unigolion. Ychwanegodd y tribiwnlys fod y cynghorydd wedi osgoi darparu gwybodaeth neu ymatebion llawn a gonest i'r Ombwdsmon yn fwriadol.

Apeliadau

Yn ystod y cyfnod adrodd, cynhaliwyd un tribiwnlys apêl a oedd yn deillio o benderfyniad gan bwyllgor safonau llywodraeth leol. Mae crynodeb o'r achos a benderfynwyd gan Banel Dyfarnu Cymru i'w weld isod:

APW/002/2019-020/AT

Cyngor Caerdydd

Cyflwynwyd apêl yn erbyn penderfyniad y pwyllgor safonau bod y cynghorydd wedi ymddwyn yn groes i God Ymddygiad Cyngor Caerdydd ac y dylid ei wahardd o'i swydd am 4 mis.

Deilliodd yr achos o ymddygiad y cynghorydd tuag at staff mewn cartref i blant a'i ymwneud ag achos plentyn yng ngofal y cartref hwnnw. Roedd y pwyllgor safonau wedi canfod ar 14 Ionawr 2020 bod y cynghorydd, ar 29 Ebrill 2018 ac 11 Mai 2018, wedi mynd yn groes i'r paragraffau canlynol o'r Cod Ymddygiad:

- Rhaid i chi ddangos parch a bod yn ystyriol o eraill (paragraff 4(b));
- Peidiwch â bwlio neu aflonyddu ar unrhyw berson (paragraff 4c);
- Peidiwch ag ymddwyn mewn modd y byddai'n rhesymol i ystyried sy'n dwyn anfri ar eich swydd neu'ch awdurdod (paragraff 6(1)(a)).

Gwnaeth y cynghorydd gais am ganiatâd i apelio i'r Llywydd. Caniatwyd i'r apêl fynd rhagddi mewn perthynas â'r gosb a osodwyd yn unig; dadleuodd y cynghorydd fod y gosb yn rhy llym a/neu'n anghymesur.

Roedd y Tribiwnlys Apêl, drwy benderfyniad unfrydol, yn cymeradwyo'r gosb o waharddiad am bedwar mis a osodwyd gan y pwyllgor safonau. Roedd o'r farn bod yr enghreifftiau o fynd yn groes i'r Cod gan y cynghorydd yn "*eithaf difrifol, gan ymylu ar fod yn ddifrifol iawn*", ac yn ailadroddus. Nododd y Tribiwnlys Apêl fod y cynghorydd wedi cael ei gosbi'n flaenorol gan y Panel am gamymddwyn tebyg a'i fod wedi dangos diffyg dealltwriaeth.

Adran 4 – Blaenoriaethau Busnes

Yn yr adran hon:

- Blaenoriaethau busnes ar gyfer 2021-2022

Mae'n bwysig bod Panel Dyfarnu Cymru yn parhau i ddatblygu er mwyn darparu'r gwasanaeth gorau posibl i'n cwsmeriaid. Mae'r adran hon yn ymwneud â sut y bydd y Panel yn adeiladu ar ei lwyddiannau trwy ganolbwyntio ar flaenoriaethau busnes a'n hymrwymiad i'n cwsmeriaid.

Blaenoriaethau Busnes 2021-2022

- Cynllunio a darparu digwyddiad hyfforddiant i'r holl aelodau;
- Parhau i ddarparu gwasanaeth effeithiol ac effeithlon, gan fodloni dangosyddion perfformiad allweddol;
- Yn ddibynnol ar sefyllfa'r pandemig, dychwelyd fel y bo'n briodol i wrandawiadau "wyneb yn wyneb" a mynychu digwyddiadau allweddol;
- Yn dibynnu ar ganlyniad adroddiad Comisiwn y Gyfraith ar driwlynlysoedd Cymru a'r adolygiad o'r Fframwaith Moesegol, gweithredu unrhyw newidiadau fel sy'n ofynnol gan y ddeddfwrfa.

Adran 5 – Gwariant

Yn yr adran hon:

- Gwariant ar gyfer 20120-2021

Gwariant ar gyfer 2020-2021

Cynnwys	Swm
Ffioedd a Threuliau Aelodau (achosion a hyfforddiant)	£43,126
Digwyddiadau Tribiwnlys (costau gwrandawriad a chostau eraill)	£15,682
Cyfanswm	£58,808

Wedi'u talgrynnu i'r £1,000 agosaf